

Opgang, 14 januari

Teksten

1 – Heinrich Isaac (ca. 1450-1517), Johann Walter (Johann Blankenmüller) (1496-1570): Introitus voor 2e zondag na Epifanie: Psalm 66:4 “Omnis terra adoret te” en Psalm 70:2-6 “Deus in adiutorium meum intende” (a 4) (Ensemble Weser-Renaissance Bremen).

Dit is de psalmnummering zoals wij die standaard gebruiken; in de Vulgaat, die door oude muziek componisten vaak wordt gebruikt, is die 1 lager (dus 65 resp. 69). De Nederlandse vertaling is de Herziene Statenvertaling.

Omnis terra adoret te, Deus, et psallat tibi;
psalmum dicat nomini tuo, Altissime.

Deus, in adiutorium meum intende.
Domine, ad adjuvandum me festina.
Confundantur, et reveantur, qui quaerunt
animam meam; avertantur retrorsum, et
erubescant, qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescences qui dicunt mihi:
Euge, euge!
Exsultent et laetentur in te omnes qui quaerunt te;
et dicant semper: Magnificetur Dominus, qui
diligunt salutare tuum.

Ego vero egenus et pauper sum; Deus, adjuva me.
Adjutor meus et liberator meus es tu; Domine, ne
moreris.
Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in
saecula saeculorum. Amen.

Juig voor God, heel de aarde, en zing psalmen voor
Zijn heerlijke Naam, Allerhoogste.
Haast U, o God, om mij te redden.
Heere, kom mij spoedig te hulp.
Laat beschaamd en rood van schaamte worden wie
mij naar het leven staan; Laat terugwijken en te
schande worden wie vreugde vinden in mijn
onheil.
Laat als loon voor hun smaad terugkeren wie
zeggen: Haha!
Laat in U vrolijk en verblijd zijn allen die U zoeken;
en laat wie Uw heil liefhebben voortdurend
zeggen: Laat God groot gemaakt worden.
Maar ik ben ellendig en arm; o God, kom spoedig
tot mij.
U bent mijn Hulp en mijn Bevrijder;
Heere, wacht niet langer.
Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.
Zoals het was in het begin en nu en altijd en in de
eeuwen der eeuwen. Amen.

2 – Carlotta Ferrari (1975): "Implete hydrias aqua" (Joh. 2:7) (a 2) (The Harvard Choral Fellows; Carson Cooman, orgel).

Implete hydrias aqua.

Vul de vaten met water.

Vervolg op pagina 2

3 – Paul Hindemith (1895-1963): "Nuptiae factae sunt", Joh.2:1-12 (Irmgard Seefried, sopraan; Erik Werba, piano).

Uit: 13 motetten, nr. 11. Dit is een zeldzame, historische opname uit 1952.

Nuptiae factae sunt in Cana Galilaeae et erat mater
Jesu ibi.
Vocatus est autem ibi et Jesus et discipuli ejus ad
nuptias.
Et deficiente vino dicit mater Jesu ad eum: vinum
non habent!
Et dicit ei Jesus: Quid mihi et tibi est mulier?
Nondum venit hora mea.

Dixit mater ejus ministris: quodcumque dixerit
vobis, facite.
Erant autem ibi lapidae hydriae sex positae
secundum purificationem Judeorum capientes
singulae metretas binas vel ternas.
Dicit eis Jesus: Implete hydrias aqua et impleverunt
eas usque ad summum.
Et dicit eis Jesus: Haurite et ferte architriclino, et
tulerunt.
Ut autem gustavit architriclinus aquam vinum
factam et non sciebat unde esset, ministri autem
sciebant qui hauserant aquam, vocat sponsum
architriclinus.

Et dicit ei: Omnis homo primum bonum vinum
ponit, et cum inebriati fuerint tunc id quod
deterius est, tu autem servasti bonum vinum
usque adhuc.
Hoc fecit initium signorum Jesus in Cana Galilaeae
et manifestavit gloriam suam et crediderunt in
eum discipuli ejus.

Er geschiedt een bruiloft te Kana in Galilea; Jezus'
moeder is daarbij geweest.
Maar ter bruiloft geroepen wordt ook Jezus met
zijn leerlingen.
Als er een tekort aan wijn komt zegt Jezus' moeder
tot hem: ze hebben geen wijn!
Jezus zegt tot haar: '(betekent dat) iets tussen mij
en u, vrouwe?' Mijn uur is nog niet gekomen!
Zijn moeder zegt tot de bedienden: wat hij u ook
zegt, doet het!
Er zijn daar zes stenen watervaten opgesteld
geweest, naar het reinigingsgebruik van de
Judeeërs, inhoudend twee tot drie metreten.
Jezus zegt tot hen: vult de watervaten met water!
Hij zegt tot hen: schept er nu wat uit en brengt dat
naar de tafelloverste! Zij brengen het. Maar zodra
de tafelloverste het water proeft dat wijn
geworden is, -en hij heeft niet geweten vanwaar
die was, alleen de dienaars wisten het, die het
water hadden geschept- roept de tafelloverste de
bruidegom.
En zegt hij tot hem: iedere mens zet de goede wijn
éérst voor, en wanneer ze flink gedronken hebben
de mindere; jý hebt de goede wijn bewaard tot
daarnet!
Dit is het begin dat Jezus maakt met de tekenen, te
Kana in Galilea; zo openbaart hij zijn glorie en gaan
zijn leerlingen in hem geloven.

4 – Hotinet Barra (1490's-na 1523): "Nuptiae factae sunt", Joh.2:1-12 (a 4) (Rutgers Collegium Musicum; Andrew Kirkman).

In: Medici Codex (1518). De componist lijkt Barra te zijn, waarvan diverse variaties van zijn naam bekend zijn, maar ook de naam Elimot en een anonieme componist worden wel genoemd.

Voor de tekst en vertaling, zie hierboven bij Hindemith.

5 – Tine Bec (1993): Offertorium "Jubilate Deo universa terra", Psalm 66 (65):1b, 2a, 16, voor de 2e zondag na Epifanie, en de 5e zondag na Pasen (a 4) (Gymnasija Kranj Mixed Choir, o.l.v. Ana Urh).

Jubilate Deo universa terra,
psalmum dicite nomini eius.
Venite et audite, et narrabo vobis omnes qui
timetis Deum quanta fecit Dominus animae meae.

Juich voor God, heel de aarde. Zing psalmen voor
Zijn heerlijke Naam.
Kom en luister, allen die God vrezen, en ik zal
vertellen wat Hij aan mijn ziel gedaan heeft.

6 – Melchior Vulpus (1560/1570-1615): "Nuptiae factae sunt in Cana Galieae", Cantiones Sacrae II, nr. 33 (a 6) (Capella Daleminzia, o.l.v. René Michael Röder).

Voor de tekst en vertaling, zie hierboven bij Hindemith.